संगणक सांकेतांक- २०११०५२०१६३३२४००१

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक-ल

वर्ष १, अंक ४८(३)] गुरुवार, ऑगस्ट १३, २००९/श्रावण २२, शके १९३१ [पृष्ठे ९

किंमत : रुपये २०.००

असाधारण क्रमांक १६५

प्राधिकृत प्रकाशन

(केंद्रीय) औद्योगिक विवाद अधिनियम व मुंबई औद्योगिक संबंध अधिनियम यांखालील (भाग एक, चार-अ, चार-ब आणि चार-क यांमध्ये प्रसिद्ध केलेल्या अधिसूचना, आदेश व निवाडे यांव्यतिरिक्त) अधिसूचना, आदेश व निवाडे.

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १३ ऑगस्ट २००९

अधिसूचना

किमान वेतन अधिनियम, १९४८.

क्रमांक किवेअ. ८२००९/प्र.क्र. ११८४/कामगार - ७.—ज्याअर्थी, महाराष्ट्र राज्यातील शेतकी कामधंदा (यात यानंतर ज्याचा निर्देश " उक्त अनुसूचित रोजगार " असा करण्यात आलेला आहे) कामगारांना देय असलेले किमान वेतन दर शासन अधिसूचना, उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. किवेअ. १२००६/प्र.क्र. ६४६/कामगार-७, दिनांक १४ मार्च २००७ अन्वये पुनर्निर्धारित केले आहेत ;

आणि ज्याअर्थी महाराष्ट्र शासनाने पुनर्विलोकन करून उक्त अनुसूचीत रोजगारातील कामगारांना देय असलेले किमान वेतन दर पुनर्निर्धारित करण्याचे ठरविले आहे.

त्याअर्थी, आता किमान वेतन अधिनियम, १९४८ (१९४८ चा अकरा) हा महाराष्ट्र राज्यात लागू करताना त्याच्या कलम ३, पोट-कलम (१) चा खंड (ब) आणि कलम ५ चे पोट-कलम (२) याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून सदर प्रस्ताव उक्त अधिनियमाच्या कलम ५, पोट-कलम (१) च्या खंड (ब) अंतर्गत शासकीय अधिसूचना, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, किवेअ. ६२००८/प्र. क्र. ११८४/काम-७, दिनांक १ जानेवारी २००९ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात आल्यानंतर व सल्लागार मंडळाचा सल्ला विचारात घेतल्यानंतर याद्वारे, दिनांक १३ ऑगस्ट २००९ पासून उक्त रोजगारात नोकरीत असलेल्या या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये नमूद केलेल्या कामगारांच्या वर्गाला त्या अनुसूचीच्या स्तंभ (३) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे वेतनाचे किमान दर पुनर्निर्धारित करीत आहे :—

अनुसूची

अनु-क्रमांक	कामगारांची वर्गवारी	किमान वेतन दर (रुपये)				
		संस्थात्मक शेती	परिमंडळ-१	परिमंडळ-२	परिमंडळ-३	परिमंडळ-४
(१)	(२)			(३)		
		रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये
१	रोजंदार	१२०	१२०	११०	१०५	१००
२	महिनेदार	३,१२०	३,१२०	२,८६०	२,७३०	२,६००
३	सालदार किंवा सालकरी	लागू नाही	३७,४४०	३४,३२०	३२,७६०	३१,२००
	तेल, वाफ किंवा विजेवर चालणाऱ्या यंत्रावर काम करणाऱ्या कामगारांसाठी					
१	रोजंदार	१६०	१६०	१५५	१५०	१४५
२	महिनेदार	४,१६०	४,१६०	४,०३०	३,९००	३,७७०
३	सालदार किंवा सालकरी	लागू नाही	४९,९२०	४८,३६०	४६,८००	४५.२४०

स्पष्टीकरण.—या अधिसूचनेच्या प्रयोजनार्थ.—

संस्थात्मक शेती म्हणजे कोणत्याही परिमंडळात सामविष्ट असलेल्या शासकीय अथवा शासन नियंत्रित महामंडळे, मंडळे, खाजगी / सार्वजनिक मर्यादित कंपन्या, शेतकी विद्यापीठे अथवा शेतकी संशोधन केंद्र अथवा शासकीय योजना व इतर नोंदणीकृत संस्थांमार्फत करण्यात येणारी शेती.

(अ) परिमंडळ १ मध्ये पुढील स्थानिक क्षेत्रांचा समावेश राहील :—

(१) सर्व महानगरपालिका क्षेत्र,

(२) पुणे व खडकी छावणी क्षेत्र,

(३) शासनाने बांधलेल्या धरणातून (सर्व उपसा जलसिंचन योजनांसह) बारमाही पाणीपुरवठा होणारे सिंचन क्षेत्र.

(ब) परिमंडळ २ मध्ये पुढील स्थानिक क्षेत्रांचा समावेश राहील :—

(१) भूसावळ, सातारा, इचलकरंजी, जालना, परभणी, बीड, लातूर, अचलपूर, यवतमाळ, वर्धा, गोंदिया, चंद्रपूर, पनवेल, खोपोली, रत्नागिरी, मनमाड, नंदुरबार, शिरपूर-वरवडे, अंमळनेर, चाळीसगांव, चोपडा, पाचोरा, श्रीरामपूर, संगमनेर, कोपरगांव, लोणावळा, बारामती, कराड, फलटण, इस्लामपूर, बार्शी, पंढरपूर, हिंगोली, परळी-वैजनाथ, अंबेजोगाई, उद्‌गीर, उस्मानाबाद, खामगाव, मलकापूर, बुलढाणा, शेगाव, अकोट, कारंजा, वाशिम, अंजनगाव, सुर्जी, बडनेरा, वणी, पुसद, हिंगणघाट, आर्वी, पुलगाव कामठी, उमरेड, भंडारा, तुमसर आणि बल्लारपूर नगरपालिका,

(२) देहू रोड, अहमदनगर, औरंगाबाद, कामठी, नाशिक रोड व देवळाली छावणी क्षेत्र,

(३) शासनाने बांधलेल्या धरणांतून हंगामी पाणीपुरवठा होणारे सिंचन क्षेत्र.

(क) परिमंडळ ३ मध्ये परिमंडळ १, २ व ४ मध्ये समाविष्ट नसलेले इतर सर्व क्षेत्र.

(ड) परिमंडळ ४ मध्ये खालील तक्त्यात नमूद केलेले परंतु कलम (अ) मधील पोट-कलम (३) आणि कलम (ब) मधील पोट-कलम (३) मधील मोडत नसलेले क्षेत्र :—

तक्ता

अ.क्र.	जिल्हा	तालुका
(१)	(२)	(३)
१	जळगाव	चाळीसगाव, भडगाव, पारोळा, एरंडोल, एदलाबाद (मुक्ताई नगर), अंमळनेर (शिरसाळा आणि अंमळनेर मंडळ), पाचोरा (नगरादेवळा मंडळ).
२	धुळे	साक्री, धुळे, सिंदखेडा, नंदुरबार (धनोरा मंडळ वगळून)
३	नाशिक	चांदूर, कळवण, नांदगाव, दिंडोरी (वणी आणि दिंडोरी मंडळ), बागलाण, सिन्नर, येवला, मालेगाव, निफाड.
४	पुणे	जुन्नर (नारायणगाव मंडळ), आंबेगाव (मंचर मंडळ), खेड (खेड आणि चाकण मंडळ), दौंड, बारामती, इंदापूर, पुरंदर, शिरूर.
५	सोलापूर	सोलापूर (उत्तर), बार्शी, अक्कलकोट, सोलापूर (दक्षिण), मोहोळ, मंगळवेढा, पंढरपूर, सांगोला, माळशिरस, करमाळा, माढा.
६	अहमदनगर	अकोले (अकोले आणि कोतूळ मंडळ), पाथर्डी, पारनेर, अहमदनगर (महानगरपालिका वगळून), जामखेड, शेवगांव, संगमनेर, श्रीगोंदा, कर्जत, कोपरगाव, श्रीरामपूर, नेवासा, राहुरी.

तक्ता—चालू

(१)	(२)	(३)
७	सांगली	जत, आटपाडी, कवठेमहांकाळ, खानापूर (खानापूर आणि विटे मंडळ), तासगांव (सावळज आणि विसापूर मंडळ), मिरज (मालेगांव मंडळ).
८	सातारा	कोरेगाव, माण, खटाव, खंडाळा, फलटण
९	औरंगाबाद	वैजापूर, गंगापूर, कन्नड, पैठण, खुल्दाबाद, औरंगाबाद, अंबड (वाडी गोद्रे आणि अंबड मंडळ).
१०	बीड	आष्टी, पाटोदा, गेवराई, बीड, माजलगाव (नित्रुड आणि तालखड मंडळ), केज (गिगुलंबा मंडळ वगळून).
११	उस्मानाबाद	भूम, परांडा, उस्मानाबाद (थेर मंडळ वगळून), तुळजापूर, कळंब (कळंब आणि मोहा मंडळ).
१२	बुलढाणा	मलकापूर (मोटला मंडळ), खामगांव (ब-खामगांव मंडळ)

दिनांक १३ ऑगस्ट २००९ पूर्वी सालदार किंवा सालकरी म्हणून काम करीत असलेल्या शेतकी कामधंद्यातील कामगारांचे नोकरीचे वर्ष कोणत्याही दिनांकापासून सुरू होत असेल तरी, त्यांना या दिनांकापूर्वी ज्या किमान वेतन दरानुसार वेतन मिळत होते (यापुढे ज्याचा उल्लेख " पूर्वीचे किमान वेतन दर " म्हणून करण्यात आला आहे.) यांना या दिनांकापर्यंत पूर्वीच्या वेतन दराप्रमाणेच वेतन देय राहील आणि या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून निश्चित केलेले किमान वेतन दर, नोकरीचे चालू वर्ष संपेपर्यंत उर्वरित कालावधीसाठी लागू राहील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

बा. शि. वानखेडे,
शासनाचे उप सचिव.

In pursuance of clause (3) of Article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Government Notification, published in the *Maharashtra Government Gazette*, Part I-L, Extraordinary is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

B. S. WANKHEDE,
Deputy Secretary to Government.

INDUSTRIES, ENERGY AND LABOUR DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 13th August 2009

NOTIFICATION

MINIMUM WAGES ACT, 1948.

No. MWA. 82009/CR-1184/LAB-7.—Whereas by Government Notification, Industries, Energy and Labour Department No. MWA-12006 / CR-646 / Lab-7, dated the 14th March 2007, the Government of Maharashtra has revised the minimum wages payable to the employees employed in 'Employment in agriculture' (hereinafter referred to as "the said scheduled employment") in the State of Maharashtra ;

And whereas the Government of Maharashtra, having reviewed the minimum rates of wages payable to the employees employed in the said scheduled employment, considers it necessary to revise them further ;

Now therefore, in exercise of the powers conferred by clause (*b*) of sub-section (*1*) of section 3 read with sub-section (*2*) of section 5 of the Minimum Wages Act, 1948 (XI of 1948), in its application to the State of Maharashtra, the Government of Maharashtra, after publishing the proposal in the Government Notification, Industries, Energy and Labour Department, No. MWA-62008/ CR-989/LAB-7, dated the 1st January 2009, as required by clause (*b*) of sub-section (*1*) of said section 5, and after consulting the Advisory Board, hereby revises, with effect from 13th August 2009, the minimum

rates of wages payable to the employees employed in the said scheduled employment and refixes them, as set out in column (3) of the Schedule appended hereto as the minimum rates of wages payable to the class of employees mentioned against them in column (2) of the said Schedule :—

Schedule

Sr. No.	Class of employees	Minimum Rates of Wages				
		Institutional Farming	Zone-I	Zone-II	Zone-III	Zone-IV
(1)	(2)			(3)		
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
A	Employees not covered by entry 'B' below :—					
	(i) Daily rated employees.	120	120	110	105	100
	(ii) Mahinedar or monthly rated employees.	3,120	3,120	2,860	2,730	2,600
	(iii) Saldar or Salkari or employees working on yearly basis.	N.A.	37,440	34,320	32,760	31,200
B	Employees working on machines run by power, steam or oil :—					
	(i) Daily rated employees.	160	160	155	150	145
	(ii) Mahinedar or monthly rated employees.	4,160	4,160	4,030	3,900	3,770
	(iii) Saldar or Salkari or employees working on yearly basis.	N.A.	49,920	48,360	46,800	45,240

Explanation.—For the purpose of this notification,—

(a) Institutional Farming means farming undertaken in any Zone by Government or Government Controlled Corporations, Boards, Private or

Public Limited Companies, Agricultural Universities or Agriculture Research Centres or in pursuance of Government Schemes or registered Firms ;

(*a*) *Zone I* shall comprise of the areas within the local limits of,—

(*i*) all Municipal Corporations ;

(*ii*) the Pune and Khadkee Cantonments ;

(*iii*) the Command areas receiving perennial water supply from the Irrigation schemes (including lift irrigation schemes) constructed and maintained by Government.

(*b*) *Zone II* shall comprise of the areas within the local limits of,—

(*i*) Municipal Councils of, Bhusawal, Satara, Ichalkaranji, Jalana, Parbhani, Beed, Latur, Achalpur, Yeotmal, Wardha, Gondia, Chandrapur, Panvel, Khopoli, Ratnagiri, Manmad, Nandurbar, Shirpur, Wirwade, Amalner, Chalisgaon, Chopda, Pachora, Shrirampur, Sangamner, Kopergaon, Lonawala, Baramati, Karad, Phaltan, Islampur, Barshi, Pandharpur, Hingoli, Parli-Vaijanath, Ambejogai, Udgir, Osmanabad, Khamgaon, Malkapur, Buldhana, Shegaon, Akot, Karanja, Washim, Anjangaon-Surji, Badnera, Wani, Pusad, Hinganghat, Arvi, Pulgaon, Kamptee, Umred, Bhandara, Tumsar and Ballarpur ;

(*ii*) Dehu Road, Ahmednagar, Aurangbad, Kamptee, Nashik Road, and Deolali Cantonments ;

(*iii*) the areas receiving seasonal water supply from the Government constructed dams.

(*c*) *Zone III* shall comprise of all other areas in the State, not included in Zone I and Zone II or IV.

(*d*) *Zone IV* shall comprise of the areas mentioned in the Table below but not falling in sub-clause (*iii*) of clause (*b*) and sub-clause (*iii*) of

clause (*c*) namely :—

Sr. No. (1)	District (2)	Taluka (3)
1	Jalgaon	Chalisgaon, Bhadgaon, Parola, Erandol, Edalabad, (Muktai Nagar), Amalner (Shirsala and Amalner Circles), Pachora (Nagardevalali Circle).
2	Dhule	Sakri, Dhule (excluding Municipal corporation) Sindakheda, Nandurbar (excluding Dhanora Circle.).
3	Nashik	Chandor, Kalvan, Nandgaon, Dindori (Vani and Dindori Circles), Baglan, Sinner, Yeola, Malegaon, Niphad.
4	Pune	Junnar (Narayangaon Circle), Ambegaon (Manchar Circle), Khed (Khed and Chakan Circle), Daund, Baramati, Indapur, Purander, Shirur.
5	Solapur	Solapur North, Barshi, Akkalkot, Solapur South, Mohol, Mangalvedhe, Pandharpur, Sangola, Malshiras, Karmala, Madha.
6	Ahmednagar	Akole (Akole and Kotul Circles), Pathardi, Parner, Ahmednagar (except Municipal Corporation), Jamkhed, Shevgaon, Sangamner, Shrigonda, Karjat, Kopargaon, Shrirampur, Nevase, Rahuri.
7	Sangli	Jat, Atpadi, Kavathe-Mahankal, Khanapur (Khanapur and Vite Circles) Tasgaon (Savalaj and Visapur Circles) Miraj (Malegaon Circle).
8	Satara	Koregaon, Man, Khatav, Khandala, Phaltan.
9	Aurangabad	Vaijapur, Gangapur, Kannad, Paithan, Khuldabad, Aurangabad, Ambad (Vadi Godre and Ambad Circles.).
10	Beed	Aashti, Patoda, Georaai, Beed, Majalgaon (Nitrud and Talkhed Circles), Kej (excluding Gigulamba Circles).
11	Osmanabad	Bhum, Paranda, Osmanabad (excluding Thair Circle) Tuljapur Kallamb (Kallamb and Moha Circles).
12	Buldhana	Malkapur (Motala Circle), Khamgaon (B-Khamgaon Circle).

(*e*) In the case of employees employed as Saldar of Salkaris whose current employment year has commenced on any date prior to the 13th August 2009 and who were prior to that date paid wages at the minimum rates of wages then applicable to them (hereinafter referred to as "the old minimum rates of wages"), the wages to be payable for that part of the current employment year which preceeds the 13th August 2009 shall be calculated on *pro-rata* basis at the old minimum rate of wages and for the remaining part of the current employment year, shall be calculated on *pro-rata* basis at the minimum rate of wages refixed by this Notification.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

B. S. WANKHEDE,
Deputy Secretary to Government

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY SHRI PARSHURAM JAGANNATH GOSAVI, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004.